

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 11Co/607/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513209393  
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2513209393.1

## Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava proti odporkyni: B. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, o zaplatenie 364,48 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 10. apríla 2015, č.k. 6C/221/2014-59 takto

### rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **r u š í a** vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

### odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd zamietol návrh navrhovateľa a odporkyni nepriznal náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z.z., § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., § 142 ods. 1 O.s.p., keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z dôvodu hospodárnosti konania prioritne sa zaoberal premlčaním nároku navrhovateľa v súlade s ustanovením § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. Návrh na začatie konania bol doručený súdu dňa 16.08.2013. Súd vychádzal zo skutočnosti, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je upravená osobitným právnym predpisom a to zákonom č. 258/2001 Z.z., ktorým sa podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 spravuje záväzkový vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou. Vzhľadom na špeciálnu právnu úpravu vzťahu Zákona o ochrane spotrebiteľa a Zákona o spotrebiteľských úveroch, súd pri posudzovaní premlčania aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka ako právneho predpisu upravujúceho vzťahu fyzických osôb nepodnikateľov, teda vzťahy, ktoré nemajú obchodno-záväzkovú povahu. Nároky uplatnené v konaní zo spotrebiteľského úveru sa stali splatnými najneskôr dňa 02.08.2009, ako vyplýva z predloženej prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2012 pri uvedenom počte dní omeškania, t.j. 1152. Návrh na začatie konania bol súdu doručený až dňa 16.08.2013, pričom premlčacia doba uplynula najneskôr dňom 03.08.2012, preto súd nárok navrhovateľa ako premlčaný zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a v spore úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žiadnu neuplatnila a taktiež jej nevyplývajú z obsahu spisu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrhu vyhovie, resp. v zmysle § 221 ods. 1 a 3 O.s.p. ho zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, keď si zároveň uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Svoje odvolanie podal z dôvodov nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu, ktoré odôvodňuje ustanovením § 387 ods. 1, § 392 ods. 2 a § 397 Obch.z. V prvom rade poukázal odvolateľ na skutočnosť, že právny predchodca navrhovateľa - postupca, neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a odporcom na druhej strane, nakoľko nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy a navrhovateľ ani nedisponuje

dokladmi, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali. V tejto súvislosti poukázal na znenie článku 7, bod 7.6.1 písmeno a) a b) všeobecných obchodných podmienok, kde sa upravuje oprávnenie banky vypovedať zmluvu o úvere, resp. odstúpiť od zmluvy v prípade, ak sa dlžník dostane do omeškania, v žiadnom prípade však nie je jej povinnosť takto postupovať. Na základe uvedeného sa preto nestotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že nároky uplatnené v konaní sa stali splatnými najneskôr dňa 02.08.2009 ako to vyplýva z predloženej prílohy č. 1 zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2012 pri počte dní 1152. V danom prípade odvolateľ uvádza, že počet dní omeškania uvedených v prílohe č. 1 nemožno spájať s odstúpením od zmluvy, mimoriadnym zosplatnením úveru či iným ukončením zmluvy o splátkovom úvere. Uvedený údaj predstavuje len počet dní omeškania odporcu so zaplatením splátky, s ktorou sa dostal do omeškania. Ďalej odvolateľ poukázal na skutočnosť, že súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, keď na daný prípad bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, teda absolútny obchodno-závazkový vzťah, a to aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Predmetná úverová zmluva bola uzavretá dňa 29.01.2007, pričom v období do 31.12.2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až § 54 O.z. len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a iné zmluvy upravené v 8. časti O.z., ako aj na zmluvu podľa § 55 O.z. a zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku. V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 O.z. Je toho názoru, že právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavreté pred 01.01.2008 sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Zo zmluvy o splátkovom úvere vyplýva mesačná periodicita splátok od 20.02.2007 do 20.01.2012. Je teda nesporné, že zmluvné strany sa dohodli na plnení v splátkach a pokiaľ súd nemal preukázané predčasné ukončenie zmluvy, mal nárok navrhovateľa posudzovať s poukazom na ustanovenie § 392 ods. 2 Obch.z. a navrhovateľovi priznať sumu nepremličaných splátok spolu s úrokom z omeškania z každej splátky v zákonnej výške odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. Správnosť aplikácie Obchodného zákonníka na vzťahy vzniknuté zo zmluvy o úvere potvrdil Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí z 24.03.2015 sp. zn. 7 Mcdo/9/2014. Prvou nepremličanou splátkou bola v súlade s ustanovením § 392 ods. 2 Obch.z. v spojení s ustanovením § 397 Obch.z. splátka splatná dňa 20.08.2009. Vzhľadom ku skutočnosti, že navrhovateľ si v konaní uplatnil splátky úveru splatného 20.09.2010 do 20.01.2012 v počte 17 a celkovej výške 364,48 eur, považuje za nesporné, že navrhovateľ si svoj nárok uplatnil pred súdom pred uplynutím premlčacej doby. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia súdov a to rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.10.2013, sp. zn. 15Co/28/2013, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Cdo 3/2011 zo dňa 28.04.2011, 6 M Cdo 4/2012 zo dňa 27.03.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/132/2013 zo dňa 21.11.2013 ako aj ďalšie rozhodnutia krajských súdov, z ktorých vyplýva, že na danú vec je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Podľa komentára k § 52 O.z. k spotrebiteľským zmluvám od prof. JUDr. O. Z., CSc., podľa ktorého pri uplatňovaní jednotlivých právnych prostriedkov je veľmi dôležité posúdiť, akého charakteru je spotrebiteľská zmluva, či ide o zmluvu občiansko-právneho charakteru, alebo obchodno-právneho charakteru. Má to zásadný význam pri uplatňovaní práv spotrebiteľa. Iba v jednom prípade - práva na ochranu pred neprimeranými podmienkami je úprava jednotná a spoločná bez ohľadu na to, o akú zmluvu ide, avšak pokiaľ pôjde o ostatné prostriedky, bude práve dôležité posúdiť, či ide o zmluvu občiansko-právnu alebo obchodno-právnu, pretože v mnohých prípadoch bude potrebné aplikovať všeobecnú úpravu v týchto kódexoch. Skutočnosť, že súd svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 52 ods. 2 O.z. účinného od 01.04.2015, považuje odvolateľ za hrubé porušenie princípov právneho štátu a právnej istoty, keď týmto ustanovením sa majú riadiť dotknuté subjekty až po 01.04.2015. Odvolateľ uzavrel, že nárok navrhovateľa nemožno považovať za premlčaný.

Odporkyňa odvolací návrh nepodala, k odvolaniu navrhovateľa písomné vyjadrenie nezaslala.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a po oboznámení sa s rozsudkom a obsahom spisu dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vrátane závislého výroku o trovách konania je nevyhnutné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 6C/221/2014 je návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha od odporkyne zaplataenia sumy 364,48 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 22,50 eur a úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 364,48 eur od 21.01.2012 do zaplataenia.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnoti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh navrhovateľa zamietnutý.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, nakoľko z jeho odôvodnenia nemožno jednoznačne vyvodit' z akých konkrétntých dôvodov bol návrh zamietnutý, keďže súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí neuviedol, akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil, keď dospel k záveru, že nároky uplatnené v konaní zo spotrebiteľského úveru sa stali splatnými najneskôr dňa 02.08.2009, keď z rozhodnutia nie je zrejmé z akých skutočností pri tomto posúdení splatnoti vychádzal, pričom súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež ne jeho celkovú presvedčivosť, tzn. že závery, ku ktorým súd dospel musia byť pre adresáta prijateľné, racionálne, a v konečnom dôsledku aj spravodlivé a presvedčivé.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle konštantnej súdnej judikatúry rozumie taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov (viď napr. II.ÚS 102/04, NS SR sp. zn. 5Cdo/102/2001 a 5Cdo/93/2000). Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Ak potom súd v rozpore s ustanovením § 153 ods. 2 O.s.p. rozhodoval o niečom inom, než čoho sa žalobca domáhal, zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, dopustil sa takého procesného pochybenia, ktoré malo za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáha a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá o to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. výstižne určuje, že súd v odôvodnení posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Súd v rámci právneho posúdenia v odôvodnení rozhodnutia nielen vysvetlí, prečo určité zákonné ustanovenie použil, ale zároveň tiež obsah použitého zákonného predpisu vyloží, a to predovšetkým v tom zmysle, aby bol účastníkmi konania pochopený predovšetkým vzťah medzi skutkovými zisteniami a právnym posúdením v konaní o prejednávanej veci, a prečo teda logicky muselo byť citované zákonné ustanovenie použité. Súd prvého stupňa pri odôvodnení napadnutého rozhodnutia pochybil, ak z jeho obsahu nie je zrejmé akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil, z ktorých skutočností vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie. Potrebné je potom zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia môže nastať z dôvodu nedostatku právneho posúdenia veci ako aj jeho dôvodov. To znamená, že súd prvého stupňa sa nevyssporiadal dostatočne právnym posúdením veci z rozhodnutia neboli rozpoznateľné jeho nosné dôvody, respektíve tieto dôvody nemali oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania. Súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, to znamená že závery, ku ktorým súd dospel musia byť pre adresáta prijateľné, racionálne, a v konečnom dôsledku aj spravodlivé a presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať kritériá uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p.. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležitú odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnoti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLĽP), porovnaj napr. rozsudok Garcia Ruiz vz. Španielsko z

21.01.1999, tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a obsahovať dostatočné dôvody, na ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Geo Riadis vz. Grécko z 23.05.1997, Higgins vz. Francúzsko z 19.02.1998). Aj Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na takéto odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne, skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, tzn. s uplatňovaním nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu, a že takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok odvolacieho súdu (porovnaj uznesenie z 03.07.2003, sp. zn. IV.ÚS 115/2003). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23.06.2004, sp. zn. III.ÚS 209/2004 vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. VI. ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, tzn. s uplatnením nárokov a obranou, proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky nastolené otázky účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný vec, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Suché Mýto 4, Bratislava, IČO: 00 151 653 a odporkyňa ako dlžníčka uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere č. 0274199942 dňa 29.01.2007, ktorej predmetom bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve o úvere. Medzi základnými podmienkami je uvedené, že výška úveru je 22.800,- Sk, typ a výška úrokovej sadzby pevná, 18,40% ročne, spôsob poskytnutia úveru jednorazovo bezhotovostne, poplatok za poskytnutie úveru bez poplatku, poplatok za správu úveru 60,- Sk mesačne, výška splátky 646,- Sk, splatnosť prvej splátky 20.02.2007, počet splátok 60, periodicita a splatnosť splátok - mesačne k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, konečná splatnosť úveru 20.01.2012, splatnosť úrokov - mesačne, ročná percentuálna miera nákladov - 26,22%. V článku II., bod 4 je uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú podľa § 262 Obch.z. spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. V zmysle čl. II., bod 2 dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, úverové podmienky, sadzobník a podmienky určené zverejnením, za ktorých sa bankový produkt v zmysle úverovej zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok SLSP č. 1175/2012/CE zo dňa 27.09.2012 vyplýva, že splatnosť úveru je 20.01.2012, poskytnutá suma 756,83 eur, zostatok pohľadávky 1.183,92 eur, istina celkom 848,89 eur, istina do splatnosti 0, istina po splatnosti 848,89 eur, úroky 317,09 eur, poplatky 17,94 eur, príslušenstvo pohľadávky celkom 335,03 eur, počet dní omeškania 1152, sadzba 18,40, dátum poslednej úhrady 20.07.2009, výška poslednej úhrady 0,16 eur, výška omeškaných splátok 1.179,86 eur.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak sa tak stane, veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba podľa § 101 plyní samostatne.

Zákon v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, prípadne aby tak rozhodnutím určil súd (§ 160 ods. 1 OSP), že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu. Trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky.

To však platí len v prípade, keď veriteľ využil svoje právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorých zo splátok najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 in fine). Ak sa tak nestalo a veriteľ stratil právo žiadať od dlžníka zaplatenie celého dlhu, premlčacia doba celého dlhu prestane plynúť a opäť plyní len premlčacia doba pre jednotlivé splátky, a to do ich splatnosti. Premlčacia doba pre celú pohľadávku však začne plynúť znova, ak dlžník nesplní v určenom termíne ani ďalšiu splátku.

Pokiaľ bolo zaplatenie celej pohľadávky rozložené na splátky rozhodnutím súdu či iného orgánu alebo uznaním práva, na začiatok premlčacej doby pri jednotlivých splátkach treba aplikovať § 110 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Súd môže v rozsudku určiť, že peňažné plnenie sa bude vykonávať v splátkach, pričom určí ich výšku a podmienky splatnosti (§ 160 ods. 1 OSP). Takisto veriteľ môže s dlžníkom uzavrieť dohodu o tom, že mu pohľadávku zaplatí v splátkach, ktorých výšku a podmienky splácania dohodnú.

V oboch prípadoch je dlžník povinný splácať pohľadávku len v určenej (dohodnutej) výške. Ak bolo v súdnom rozhodnutí alebo v dohode účastníkov určené, že pri nesplnení niektorej splátky nastane splatnosť celej pohľadávky (príp. zvyšku nezaplatennej pohľadávky), veriteľovi vzniká právo uplatňovať voči dlžníkovi celú pohľadávku (resp. jej nezaplatený zvyšok) v prípade, keď dlžník nedodrжал dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok alebo súdne rozhodnutie o povolení splátok.

Ak pri nezaplatení niektorej splátky veriteľ nevyužije svoje právo a neoznámí dlžníkovi alebo neuplatní na súde najneskôr do splatnosti najbližšej splátky, že trvá na zaplatení celej pohľadávky, a medzitým dlžník zaplatí ďalšiu splátku riadne a včas, veriteľ po zaplatení ďalšej splátky už svoje právo nemôže využiť. Môže vymáhať len nezaplatenú splátku. Právo žiadať zaplatiť celú pohľadávku by veriteľovi vzniklo opäť, ak dlžník znova porušil svoju povinnosť.

V prejednávanej veci, vzhľadom na vyššie uvedené, je tak odvolací súd toho názoru, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil začiatok plynutia premlčacej doby, ak ho určil na deň 02.08.2009, kedy sa podľa názoru súdu prvého stupňa stal zročným celý dlh a začala plynúť premlčacia doba ohľadne celého dlhu odporkyne, nakoľko táto skutočnosť nevyplýva zo žiadneho listinného dôkazu v spise. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí konštatuje, že nároky uplatnené v konaní zo spotrebiteľského úveru sa stali splatnými najneskôr dňa 02.08.2009, nakoľko to vyplýva z predloženej prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2002 pri uvedenom počte dní omeškania 1152. V danom prípade sa odvolací súd stotožňuje s odvolacou námietkou navrhovateľa, že z rozhodnutia súdu prvého stupňa žiadnym spôsobom nevyplýva ako súd dospel k záveru, že nároky, ktoré sú uplatnené v tomto konaní sa stali splatnými najneskôr 02.08.2009, nakoľko ako vyplýva z návrhu navrhovateľa, ide o neuhradené splátky za obdobie od 20.02.2007 do 20.01.2012, keď zo zmluvy vyplýva, že konečná splatnosť úveru je dňom 20.01.2012 a súd prvého stupňa žiadnym spôsobom neozrejmil vo svojom rozhodnutí, prečo sa tieto nároky mali stať splatnými dňa 02.08.2009 a samotný navrhovateľ uvádza, že zo strany veriteľa nebol predmetný záväzkovo-právny vzťah ukončený, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy.

Ďalšou spornou otázkou, vychádzajúc z obsahu odvolania navrhovateľa bolo, či súd prvého stupňa postupoval správne, keď právny vzťah účastníkov konania, ako aj samotné premlčanie uplatneného nároku navrhovateľa posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. S poukazom na to, aj napriek tomu, že v danom prípade ide o zmluvný typ upravený v zmysle § 497 až § 507 Obchodného zákonníka, s prihliadnutím na to, že ide o zmluvu spadajúcu pod režim Zákona o spotrebiteľských úveroch, bolo dôvodné predmetnú zmluvu posudzovať podľa citovaného zákona, ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka, a to i v otázke premlčania. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že hoci má zmluva o spotrebiteľskom úvere charakter absolútneho obchodu, neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou. Pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť Občiansky zákonník, keďže aplikácia Obchodného zákonníka prichádza do úvahy až po uplatnení spotrebiteľského práva. Z hľadiska poradia aplikovateľnosti v prípade spotrebiteľských zmlúv Obchodný zákonník celkom alebo z časti musí ustúpiť nutnej prioritnej aplikácii spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, t.j. aplikácii Občianskeho zákonníka. Normy obchodného práva sú totiž v prípade spotrebiteľských zmlúv použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá tu má z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Spotrebiteľské zmluvy predstavujú rovnorodý druh občianskoprávných zmlúv (príp. aj obchodných zmlúv, ktoré majú charakter absolútneho obchodu), v ktorých druhým účastníkom zmluvy je spotrebiteľ; osobitosť spotrebiteľských zmlúv vyplýva zo zvýšeného záujmu spoločnosti ochraňovať slabšieho účastníka zmluvného vzťahu - spotrebiteľa, ktorý vstupuje do zmluvných vzťahov s poskytovateľmi rôznych plnení a služieb. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Zmyslom zavedenia osobitnej úpravy spotrebiteľských zmlúv do právnej úpravy je zvýšená ochrana slabšieho účastníka

záväzkových vzťahov, ktoré vznikajú pri poskytovaní služieb. Na to, aby zmluva bola označená za „spotrebiteľskú“, musí byť splnená podmienka, že ide o zmluvu, ktorá sa uzatvára za rovnakých zmluvných podmienok s väčším počtom spotrebiteľov, pričom tieto podmienky sú vopred pripravené dodávateľom a spotrebiteľ nemôže ovplyvniť ich obsah; k zmluvným podmienkam dodávateľa môže spotrebiteľ pristúpiť alebo nie - spotrebiteľskou zmluvou je teda akákoľvek súkromnoprávna zmluva bez ohľadu na to, či je upravená Občianskym zákonníkom, Obchodným zákonníkom alebo iným osobitným zákonom.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Citované ustanovenie preto ukladá orgánu aplikujúcemu právo použiť v prospech spotrebiteľa všetky ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa ako slabšiu zmluvnú stranu priaznivejšie. Preto súd prvého stupňa pri posudzovaní premlčania žalovanej pohľadávky správne aplikoval občianskoprávnu úpravu, ktorá je priaznivejšia pre odporkyňu ako spotrebiteľa. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že samotný zmluvný vzťah založený medzi veriteľom a odporkyňou je tzv. absolútnym obchodno-záväzkovým vzťahom, ktorý sa riadi režimom Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu zmluvných strán.

Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným zmluvným typom, ale ide o osobitný druh zmluvy, ktorý sa vyskytuje tak v občianskoprávných ako aj v obchodnoprávných vzťahoch. Nemožno opomenúť ani ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Preto ani uzavretie absolútneho obchodno-záväzkového vzťahu, ktorý je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou, sa nemôže odchyliť od občianskoprávnej úpravy v otázke premlčania práva, ktorá je na prospech spotrebiteľa (3-ročná premlčacia doba) na rozdiel od právnej úpravy premlčania práva v Obchodnom zákonníku (4-ročná premlčacia doba). Spotrebiteľ si nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie, preto je v legitímnom očakávaní použitia pre neho priaznivejšej právnej úpravy.

Je preto potrebné uzavrieť, síce nepopierajúc povahu úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu, že na otázku premlčania je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené aj v aplikačnej praxi súdov (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.01.2011 sp. zn. 5MCdo/20/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.11.2011 sp. zn. 17Co/167/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.06.2013 sp. zn. 6Co/218/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2012 a 6Co/81/2012), ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení pod sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. júna 2013, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky, preto ani nemôže obstať námietka odvolateľa, ktorý poukázal na neprípustnosť aplikácie tohto ustanovenia v čase rozhodovania súdu prvého stupňa. V súvislosti s uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.03.2013, sp. zn. 6 MCdo/4/2012 odvolací súd uvádza, že Najvyšší súd SR v posudzovanej kauze nevyslovil právny názor, že na premlčanie nárokov vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv sa nepoužije úprava priaznivejšia pre spotrebiteľa napr. občianskoprávna v zmysle ust. § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Keďže súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom závere, vo veci nevykonal potrebné dokazovanie na zistenie dôvodnosti návrhu navrhovateľa ako aj vzhľadom na to, že v

prípade posúdenia týchto otázok odvolacím súdom a konečným rozhodnutím veci by bola porušená dvojinštančnosť konania a účastníkom by bolo odopreté právo vyjadriť sa a navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, bolo potrebné toto rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Výsledky celého konania podľa ust. § 132 O.s.p. náležite zhodnotí po starostlivom prihliadnutí na všetky skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo a po komplexnom vyhodnotení všetkých dôkazov a to tak jednotlivo ako i vo vzájomných súvislostiach opätovne vo veci rozhodne, pričom svoje rozhodnutie aj náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.